

**Департамент культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської
облдержадміністрації**

Одеський обласний центр української культури

**Новий клубний формат:
Центр (Простір) соціокультурної активності громад
(методичні рекомендації)**

Одеса, 2020

Новий клубний формат:

Центр (Простір) соціокультурної активності громад

Цей проект дозволить активізувати діяльність клубних закладів у великих будівлях, де останні кілька років не задіяні окремі приміщення, що дасть можливість значно розширити організацію культурного дозвілля людей за різними напрямками.

Центр (Простір) соціокультурної активності громад – сучасний заклад клубного типу, діяльністю якого є надання різноманітних послуг національно-культурного, просвітницького, дозвіллевого та соціального характеру.

Мета діяльності Центру - залучення найширших верств населення до активної участі в соціально-культурному житті громади через створення нових можливостей для творчого, духовного та інтелектуального розвитку особистості.

Простір Центру складається з секторів, кожний з яких має свій напрям та виконує відповідні функції у наданні культурно-соціальних послуг мешканцям об'єднаної територіальної громади.

Слоган: Комфортне дозвілля.

Слоган може бути й інший, все залежить від вашої фантазії.

Сектор первинної інформації та пасивного відпочинку:

- **Черговий адміністратор.** Організовано чергування співробітника (адміністратора) Це сектор, де протягом робочого дня, адміністратор дасть відповідь на будь-які запитання, надасть буклети та іншу друковану продукцію

щодо діяльності центру, забезпечить іншою корисною інформацією. Тут вирішать проблему «першого відвідування», забезпечать ефективний зв'язок між відвідувачами, керівниками клубних формувань та організаторами заходів, які не завжди є на місці. Зрозуміло, адміністратори повинні знати вартість тих чи інших занять, надавати інформацію про платні і безкоштовні послуги т.і.

- **Інформація.** Навіть за присутності адміністратора, у приміщеннях необхідна візуальна інформація: покажчики, схема будівлі, таблички на кабінетах і залах для занять. Вся візуальна інформація має бути виконана в єдиному стилі, і бажано, щоб він збігався з фірмовим стилем центру (логотип, буклет, сайт). Це формує єдину естетику простору закладу.

- **Місце для очікування та відпочинку.** Батьки, бабусі і дідусі, чекають своїх дітей та онуків, яких привели на заняття у різноманітні гуртки, студії, секції центру. Дехто прийшов з молодшими дітьми - не було з ким залишити вдома. Щоб всі вони не товпилися біля входу, створено сектор для очікування та відпочинку - стільці, дивани та столи, працює Wi-Fi.

За столами діти можуть малювати чи складати конструктор, налити дитині чай з термоса, дати бутерброд, перекусити в комфортній обстановці.

- **Додаткові послуги.** Буккросинг (вільний обмін книгами в публічних місцях), настільні ігри формують повноцінний сектор відпочинку. Сюди можна прийти в холодну пору року просто поговорити, пограти в настільні ігри, попрацювати на комп'ютері, випити кави в кав'ярні чи з кавового автомата. Тут не може бути дрібниць, важливі всі деталі: наявність сповивальних столиків в туалетних кімнатах, спеціальних підставок для малюків біля умивальників, мило, туалетний папір, сушка для рук чи паперові рушники т. і. Ми не повинні забувати, що подібні послуги входять в наш побут повсюдно - на вокзалах, в аеропортах, торгових центрах, школах, на робочих місцях, - всюди ми бачимо ці важливі дрібниці, які роблять наше життя більш комфортним. Їх відсутність, яке раніше відвідувачі просто не помічали, сьогодні викликає подив і псує імідж закладу, часто набагато сильніше, ніж нецікавий захід.

Батьки перестануть вважати втраченим час поки дитина займається в гуртках, адже є можливість почитати книжку, взявши її з полиці для книгообміну, перевірити електронну пошту, випити чашку кави, подивитися виставку у фойє.

Таким чином, організація комфортної зони перебування відвідувачів дещо вирішить і важливу соціальну задачу - дозволить зайнятим батькам проводити більше часу зі своїми дітьми.

Сектор клубних формувань: створення та розвиток гуртків, колективів та студій аматорської художньої та технічної творчості, курсів прикладних знань, творчих лабораторій, аматорських об'єднань та клубів за інтересами.

Народознавчий сектор: краєзнавчо-етнографічні світлиці/ музеї (відтворення народних звичаїв та обрядів), розвиток декоративно-прикладного мистецтва з майстер-класами та виставками.

Коворкінг (громадський простір, який об'єднує людей для спілкування і творчої взаємодії): створення клубів для обговорення, розгляду і реалізації проектів та ідей об'єднаної територіальної громади.

Медіатека («носій» + «місце зберігання») – фонд книг, навчальних і методичних посібників, відеофільмів, звукозаписів, комп'ютерних презентацій, а також технічне забезпечення для створення і перегляду фонду: комп'ютер, відеокамера, відео проектор т.і. Термін «медіатека» бібліотечна енциклопедія визначає як: сучасна назва публічних бібліотек, фонди яких містять різні типи документів і книг: друковані, електронні, мультимедійні, а також мають обладнання, необхідне для їх зберігання і відтворення, і доступ до них через комп'ютерні мережі, включаючи Інтернет.

Медійна студія. Бажаючі беруть участь у майстер-класах місцевих журналістів, пробують себе в журналістиці, монтажній справі, звукорежисурі. Готові репортажі викладаються в соціальних мережах, на відеохостингу YouTube. Крім того, спеціалісти медійної студії забезпечують відеозйомку культурно-дозвіллевих заходів центру.

Сектор комп'ютерних технологій: навчання основам (азам) комп'ютерної грамотності, організація роботи інтернет зали, технічне обслуговування комп'ютерної техніки.

Сектор (кімната) дитячих розваг: знаходження дітей під наглядом вихователів, ігри та конкурси з аніматорами, перегляд відео т.і.

Сектор (Центр) розвитку дітей: заняття з логопедом, вивчення іноземних мов, хореографія, малювання, декоративно-прикладне мистецтво.

Сектор консультацій: з юридичних, педагогіко-психологічних, аграрних та інших питань.

Сектор (Центр) молодіжних ініціатив - Його місія – формувати гармонійну особистість. Гармонійно розвинута людина постійно вдосконалюється, вона ерудована, конкурентоспроможна, патріотично налаштована, має міцний моральний стрижень.

Центр підтримує ініціативи представників молодого покоління з різних напрямків: волонтерство, молодіжна творчість, патріотичне виховання, пропаганда здорового способу життя (ЗСЖ), підтримка молодих підприємців та багато іншого.

Про те, що потрібно молодіжній аудиторії, будемо дізнаватися через канали зворотного зв'язку на офіційних сайтах групи в соціальних мережах.

Тут розглянуто одинадцять секторів, але їх може бути як більше, так і менше. Все залежить від місцевих умов, розмірів будівлі та кількості приміщень.

Також проект може передбачати розміщення: спортивно-тренажерних залів, кав'ярні, сувенірного салону, та інших дозвіллевих об'єктів.

Повноцінну діяльність даного Центру може забезпечити певна кількість працівників (приблизно 25-30). Важливо, щоб всі вони мали профільну освіту відповідно до займаної посади.

Структура Центру та штатний розпис працівників не зовсім звичний для закладу клубного типу. Поряд з директором, заступниками, начальниками відділів (секторів), керівниками клубних формувань та методистами, посади – педагога, психолога, програміста, менеджера, прес-секретаря т.і.

Звісно, штатний розпис та структура кожного подібного Центру будуть різнитися, але те, що у цих закладах будуть присутні посади не зовсім, на перший погляд, притаманні клубному закладу - це факт. Інакше виконувати свої основні функції новий тип клубного закладу - Центр (Простір) соціокультурної активності громад буде не в змозі.

Взагалі, розвиток подібного проекту, його функції, напрямки, структура т.і. залежить від творчого підходу кожного конкретного фахівця клубної сфери та можливостей громади.

Положення Центру (Простору) соціокультурної активності громад

I. Загальні положення

- 1.1. Модернізація закладів клубного типу через оновлення їх функцій, методів та стилю роботи, що орієнтоване на задоволення культурно-соціальних потреб сучасного суспільства - є нагальною потребою часу.
- 1.2. Центр (Простір) культурно-соціальної активності громад (далі Центр) – сучасний поліпрофільний заклад клубного типу, діяльністю якого є надання різноманітних послуг національно-культурного, просвітницького, дозвілльєвого та соціального характеру.
- 1.3. Центр є бюджетним неприбутковим закладом, самостійною юридичною особою, що забезпечує державні нормативи у сфері надання населенню культурних послуг, в своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про культуру», «Про місцеве самоврядування в Україні», цим Положенням та іншими нормативно-правовими актами.
- 1.4. В практиці діяльності Центру використовуються механізми участі громадськості (підкувальні, експертні ради т.і).

II. Мета та завдання

- 2.1. Мета діяльності Центру - залучення найширших верств населення до активної участі у соціально-культурному житті громади через створення нових можливостей для творчого, духовного, інтелектуального та культурного розвитку особистості.
- 2.2. Завдання діяльності Центру:
 - надання можливості для вільного спілкування, відпочинку, культурного та інтелектуального дозвілля всіх категорій громадян;
 - підтримка соціально важливих культурно-творчих, пізнавально-розважальних, художньо-естетичних ініціатив;
 - розвиток народної творчості, аматорського мистецтва та підтримка талановитих, творчих особистостей;
 - забезпечення комплексного підходу до охорони та збереження нематеріальної культурної спадщини;
 - забезпечення доступності різноманітних культурних послуг та підвищення їх якості;

- впровадження інноваційних форм в організацію культурного дозвілля населення;
- надання інформаційно-методичних і консультаційних послуг закладам, організаціям та громадянам.
- розвиток культурно-пізнавального, народознавчого, зеленого туризму та екологічної культури населення;
- підтримка любительського руху, клубів за інтересами, громадських об'єднань.

III. Зміст діяльності Центру

- 3.1. Організація культурно-мистецьких заходів як безпосередньо у приміщеннях центру та на прилеглій території, так і на виїзді.
- 3.2. Обговорення актуальних питань у сфері культури, молодіжної політики, бізнесу, суспільного життя регіону (країни) т.і., можливість неформального спілкування представників громадських організацій та об'єднань.
- 3.3. Організація онлайн-трансляцій із застосуванням сучасних технологій: концертів, вистав т.і. Здійснення віртуальних екскурсій до музеїв, галерей, павільйонів т.і.
- 3.4. Створення на базі майданчика коворкінгу клубів для обговорення, розгляду і реалізації проектів і ідей місцевого співтовариства.
- 3.5. Робота медіатеки, читальної зали, проведення вебінарів, інтернет-конференцій, і т.і.
- 3.6. Створення студії інтелектуального розвитку дітей від 3 до 6 років.
- 3.7. Організація ігрової кімнати для короткочасного перебування дітей. Проведення дитячих розвиваючих ігор, інтерактивних програм т.і.
- 3.8. Організація роботи аматорських колективів, студій, гуртків, курсів та інших клубних формувань.
- 3.9. Створення медіатеки, медійної студії та класу комп'ютерної грамотності.
- 3.10. Функціонування майстерень декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва
- 3.11. Створення постійно діючих сувенірного салону та кав'ярні.
- 3.12. Проведення консультаційної роботи з юридичних, педагогіко-психологічних, аграрних та інших питань
- 3.13. Функціонування методичної служби з питань культурно-дозвілєвої діяльності.

IV. Організація діяльності та управління Центру

4.1. Безпосереднє керівництво Центром здійснює директор, який призначається органом виконавчої влади, місцевого самоврядування, за погодженням з місцевим органом культури.

4.2. Керівник самостійно вирішує питання діяльності Центру:

-здійснює керівництво колективом Центру, забезпечує добір і розстановку кадрів, створює належні умови для підвищення їх фахового рівня, затверджує структуру та формує штатний розпис закладу з урахуванням примірних типових штатів клубних закладів, який затверджується засновником (співзасновниками) закладу;

-забезпечує контроль за виконанням планів, програм, культурно-дозвіллевих заходів, організаційно-масової та організаційно-методичної роботи закладу, його структурних підрозділів і клубних формувань;

-створює необхідні умови для розвитку народної творчості, культурно-дозвіллевої діяльності відповідно до запитів населення;

-розпоряджається, в установленому порядку, майном на засадах оперативного (господарського) управління і коштами закладу;

-організовує виконання кошторису доходів і видатків закладу, укладає угоди з юридичними та фізичними особами, в установленому порядку відкриває рахунки в органах Державного казначейства України та установах банків;

-установлює надбавки, доплати премії та надає матеріальну допомогу працівникам закладу відповідно до законодавства України;

- представляє заклад у всіх підприємствах, установах та організаціях і відповідає перед засновником за результати діяльності закладу;
- застосовує заходи заохочення та дисциплінарного стягнення до працівників закладу;
- затверджує посадові обов'язки працівників закладу;
- несе відповідальність за виконання покладених на заклад завдань, результати фінансово-господарської діяльності, стан і збереження майна, переданого в оперативне управління клубного закладу.
- ініціює та сприяє створенню Піклувальної ради Центру та здійснює тісну взаємодію з її керівництвом.

4.3. Центр має штат працівників, здатний забезпечити в повному об'ємі якісне надання соціально-культурних послуг населенню.

4.4. При Центрі створюється Піклувальна рада, що складається з представників органів місцевого самоврядування, засобів масової інформації, юридичних осіб, незалежно від форм власності, з метою надання сприяння в організації статутної діяльності Центру, здійсненні функцій громадського нагляду за фінансово-господарською діяльністю закладу та зміцненні його матеріально-технічної бази.

4.5. Центр розробляє міжвідомчі проекти щодо організації культурно-дозвіллевої діяльності з залученням громадських організацій, бізнес-співтовариств, некомерційних організацій, на основі творчих ініціатив громадян.

4.6. Колектив Центру щорічно звітує перед населенням громади про виконану роботу.

V. Основні вимоги до діяльності Центру

5.1. Центр повинен мати власний фірмовий стиль, який передбачає наявність базових елементів: логотип, колір, шрифт.

5.2. Безпосередньо поруч з будівлею Центру повинен бути створений відкритий майданчик, що дасть додаткові можливості для організації культурно-масових заходів

5.3. Режим роботи Центру, в тому числі у вихідні дні, встановлюється з урахуванням потреб мешканців громади та інтенсивності його відвідування.

5.4. Основні приміщення центру, призначені для проведення заходів повинні бути забезпечені безперешкодним доступом осіб з обмеженими фізичними можливостями.

VI. Фінансово-господарська діяльність

6.1. Фінансово-господарська діяльність Центру здійснюється відповідно до законодавства України та цього Положення.

6.2. Джерелами фінансування діяльності Центру є:

- кошти засновника;
- збори від продажу квитків на культурно - масові заходи, а також доходи від надання послуг та функціонування госпрозрахункових гуртків;
- надходження за договорами на проведення робіт і надання послуг, укладеним з органами державної влади та місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами, включаючи засновника клубного установи;
- добровільні пожертвування, спонсорські внески і дари юридичних та фізичних осіб, кошти, отримані за заповітом;
- кредити банків та інших кредитних організацій;
- інші джерела фінансування не заборонені законодавством України.

6.3. Центр у процесі провадження фінансово - господарської діяльності має право:

-самостійно розпоряджатися коштами, одержаними від господарської та іншої діяльності відповідно до положення про Центр;

-розвивати власну матеріальну базу, мережу профільних закладів-філій;

-володіти, користуватися і розпоряджатися майном відповідно до законодавства та Положення;

-виконувати інші дії, що не суперечать законодавству.

6.4. Матеріально-технічна база Центру включає приміщення, споруди, обладнання, засоби зв'язку, транспортні засоби, земельні ділянки, рухоме і нерухоме майно, що перебуває в його користуванні.

6.5. Приміщення Центрів можуть перебувати на самостійному балансі або балансі обласних, районних, міських, селищних, сільських рад.

VII. Припинення діяльності Центру

7.1. Припинення діяльності Центру та його закриття здійснюється:

-за рішенням засновників;

-за рішенням суду, якщо діяльність закладу суперечить чинному законодавству, меті його створення, положенню;

-у зв'язку з ліквідацією організації-засновника.

Структура Центру (Простору) соціокультурної активності громад

ДИРЕКТОР

**Заступник директора
з сучасних технологій
та організаційної роботи**

**Заступник директора
з творчого розвитку громади**

Бухгалтерія

Каса

**Відділ сучасних технологій
та зв'язків з громадкістю**

**Господарський
відділ**

**Відділ культурно-
творчої діяльності**

**Відділ впровадження
соціокультурних
програм та проектів**

Сектор первинної
інформації та пасивного
відпочинку

Сектор клубних
формувань

Сектор коворкінгу

Сектор комп'ютерних
технологій

Народознавчий сектор

Сектор молодіжних
ініціатив

Консультаційний сектор

Сектор дитячих розваг

Медіатека

Сектор розвитку дітей

Медіастудія

**Структурні підрозділи (сектори)
Центру (Простору) соціокультурної активності громад**

Назва підрозділу	Наповнення
Сектор первинної інформації та пасивного відпочинку	<ul style="list-style-type: none">- довідкова інформація з питань діяльності центру- Wi-Fi- перегляд електронної пошти- буккроссинг- настільні ігри- кросфорди- кава, чай
Народознавчий сектор	<ul style="list-style-type: none">- краєзнавчо-етнографічна світлиця- школа народних традицій- майстер-класи з різних видів ДПМ
Сектор коворкінгу	<ul style="list-style-type: none">- створення клубів для обговорення, розгляду і реалізації проектів та ідей місцевої громади
Сектор клубних формувань	<ul style="list-style-type: none">- створення та розвиток колективів самодіяльної народної творчості (вокальні, хореографічні, театральні, інструментальні та інші жанри)- клуби за інтересами- студії, курси, гуртки т.і. формування
Медіатека	<ul style="list-style-type: none">- фонд друкованих та електронних книг

	<ul style="list-style-type: none"> - відеофільми - аудіо записи - комп'ютерні презентації
Медіастудія	<ul style="list-style-type: none"> - забезпечення відео зйомки та виготовлення відеопродукції - співпраця з засобами масової інформації - школа журналістики
Сектор комп'ютерних технологій	<ul style="list-style-type: none"> - школа комп'ютерної грамотності - інтернет-зала - технічне обслуговування комп'ютерної техніки
Сектор дитячих розваг	<ul style="list-style-type: none"> - дитячі ігри та конкурси - інтерактивні програми - перегляд відеопрограм
Сектор (Центр) розвитку дітей	<ul style="list-style-type: none"> - вивчення іноземних мов - хореографія - малювання - заняття з логопедом
Сектор консультацій	<ul style="list-style-type: none"> - надання консультацій з педагогіко- психологічних, юридичних, аграрних, зоотехнічних т.і. питань
Сектор молодіжних ініціатив	<ul style="list-style-type: none"> - розвиток молодіжної творчості - пропаганда здорового способу життя (ЗСЖ) - підтримка молодих підприємців - консультування з питань вибору професії та працевлаштування - складання професіограм для молоді - краудфандінг (волонтерство)

Положення про Піклувальну раду при клубному закладі

1. Загальні положення

1.1. Піклувальна рада при клубному закладі (далі - Піклувальна рада) є громадським органом, який створюється з метою надання сприяння в організації статутної діяльності клубного закладу (далі –Клубний заклад), здійсненні функцій громадського нагляду за фінансово-господарською діяльністю закладу та зміцненні його матеріально-технічної бази.

Піклувальна рада не є юридичною особою.

1.2. Піклувальна рада створюється з ініціативи адміністрації Клубного закладу.

1.3. Піклувальна рада діє на підставі положення, яке затверджується Клубним закладом, який є ініціатором її створення.

1.4. Порядок формування, повноваження і порядок організації діяльності Піклувальної ради визначаються статутом Клубного закладу та положенням про Піклувальну раду. Положення про Піклувальну раду визначає завдання, функції та права Піклувальної ради.

1.5. Піклувальна рада створюється при комунальних закладах клубного типу.

1.6. Піклувальна рада формується в залежності від мети та завдань Клубного закладу.

До складу Піклувальної ради можуть входити представники органів місцевого самоврядування, засобів масової інформації та юридичних осіб, незалежно від форм власності, а також громадяни, які виявили бажання працювати в Піклувальній раді та здатні за своїми діловими і моральними якостями виконувати завдання поставлені перед нею.

1.7. Члени Піклувальної ради виконують свої обов'язки безоплатно без відриву від основної діяльності.

1.8. Піклувальна рада діє на основі гласності, добровільності та рівноправності її членів.

1.9. У своїй роботі Піклувальна рада керується Конституцією та Законами України, указами Президента України, постановами і розпорядженнями Кабінету Міністрів України, нормативними правовими актами Міністерства культури та інформаційної політики України, іншими нормативними правовими актами, статутом Клубного закладу та положенням про Піклувальну раду.

1.10. Піклувальна рада здійснює тісну взаємодію з адміністрацією Клубного закладу та його засновником, але не має права втручатися в поточну оперативно-розпорядчу діяльність адміністрації Клубного закладу.

Рішення Піклувальної ради носять рекомендаційний та консультативний характер.

2. Основні напрямки діяльності Піклувальної ради

2.1. Основними напрямками діяльності Піклувальної ради є надання сприяння в:

- збереженні культурної спадщини та розвитку культурного потенціалу територіальної громади;
- залученні позабюджетних джерел фінансування Клубного закладу;
- організації фінансування нововведень, що сприяють подальшому вдосконаленню управління Клубним закладом, зміцненні його матеріально-технічної бази, поліпшенні послуг, що надаються в галузі культури;
- поліпшенні якості послуг, щонадає Клубний заклад;

- організації господарської діяльності Клубного закладу;
- поширенні результатів діяльності Клубного закладу;
- вдосконаленні організації праці в Клубному закладі;
- підвищенні рівня соціальної захищеності працівників Клубного закладу;
- розгляді пропозицій, заяв і скарг громадян з питань організації роботи Клубного закладу;
- вирішенні конфліктних ситуацій, щовиникають між працівниками Клубного закладу та громадянами, що заклад обслуговує;
- розвитку міжнародного співробітництва Клубного закладу;
- розробленні і внесенні пропозицій до адміністрації Клубного закладу, а також в органи місцевого самоврядування з питань захисту прав та інтересів громадян, що обслуговуються закладом.

3. Організація та порядок діяльності Піклувальної ради

3.1. Піклувальна рада створюється на весь термін діяльності Клубного закладу.

3.2. Піклувальну раду очолює голова. Голова, заступник голови та секретар обираються на першому засіданні Піклувальної ради більшістю голосів при відкритому голосуванні та затверджуються засновником. Термін повноважень голови визначається положенням про Піклувальну раду, але не повинен перевищувати 3 роки.

3.3. Число членів Піклувальної ради є довільним та залежить від кількості піклувальників Клубного закладу.

3.4. Нові представники можуть бути прийняті до складу Піклувальної ради тільки за умови, що за їх кандидатури проголосувало більше половини присутніх на засіданні членів Піклувальної ради.

3.6. Рішення Піклувальної ради приймаються на її засіданнях, що проводяться щоквартально згідно з планом роботи. Позачергові засідання можуть бути скликані головою по мірі необхідності, на вимогу членів Піклувальної ради або засновника. У період між засіданнями керівництво Піклувальною радою здійснює голова.

3.7. Засідання Піклувальної ради є правомірними, якщо на них присутні не менше 2/3 від числа всіх членів Піклувальної ради. У засіданнях Піклувальної ради, з правом дорадчого голосу, бере участь керівник Клубного закладу, а в його відсутність—уповноважена ним особа.

3.8. Рішення Піклувальної ради приймаються шляхом відкритого голосування більшістю голосів, присутніх на засіданні членів Піклувальної ради. У разі рівного розподілу голосів "за" і "проти" вирішальним є голос головуючого.

3.9. Рішення Піклувальної ради оформлюються протоколами, які підписуються головуючим і секретарем, що веде протокол засідання.

4. Права Піклувальної ради

4.1. Права, що надаються Піклувальній раді, визначаються в положенні про Піклувальну раду та не можуть суперечити чинному законодавству.

4.2. Для здійснення покладених функцій Піклувальній раді можуть бути надані наступні права:

- сприяти доцільному витрачання бюджетних коштів, що виділяються на утримання Клубного закладу, а також коштів, що передаються Клубному закладу громадянами та юридичними особами в якості добровільних пожертвувань та дарувань. У разі їх нецільового використання, інформувати про це органи, які здійснюють контроль за діяльністю Клубного закладу;

- вносити пропозиції до адміністрації Клубного закладу з питань вдосконалення його діяльності в сфері культури, обслуговування населення, зміцнення кадрового складу та розвитку матеріально-технічної бази;

- звертатися до державних органів за консультаційною та методичною допомогою з питань, що належать до сфери її діяльності;

- брати участь у конференціях, нарадах, семінарах, а також виступати в засобах масової інформації з питань надання Клубним закладом послуг у сфері культури;

- брати участь у перевірці діяльності Клубного закладу.

4.3. Про виявлені недоліки в роботі Клубного закладу голова Піклувальної ради доводить до відомої адміністрації Клубного закладу та державних органів, які здійснюють контроль за його діяльністю, а також вносить пропозиції щодо їх усунення.

Використані ресурси:

1. Петрова І.В. Дозвілля в зарубіжних країнах. К.: Кондор, 2005
2. Журнал "Довідник керівника закладу культури", № 12, 2015
3. <https://www.uccs.org.ua>
4. <https://www.bgcnt.ru>

Новий клубний формат:

Центр (Простір) соціокультурної активності громад
(методичні рекомендації)

Укладач Діденко М.О.